

Η Επιτροπή προτείνει νέο κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για τις επιστροφές

Strasbourg, 11 Μαρτίου 2025

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση ενός κοινού **ευρωπαϊκού συστήματος για τις επιστροφές**, με ταχύτερες, απλούστερες και αποτελεσματικότερες διαδικασίες επιστροφής σε ολόκληρη την ΕΕ. Το νέο νομικό πλαίσιο για τις επιστροφές, το οποίο ανακοινώθηκε από την πρόεδρο κ. **φον ντερ Λάιεν** στις [πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές](#) και ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2024, αποτελεί βασικό στοιχείο για τη συμπλήρωση του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο που εγκρίθηκε πέρυσι και το οποίο καθορίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη μετανάστευση.

Δεδομένου ότι τα ποσοστά επιστροφής σε ολόκληρη την ΕΕ ανέρχονται σήμερα μόλις στο 20 %, και ότι ο κατακερματισμός που επικρατεί λόγω των διαφορετικών συστημάτων δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για καταχρήσεις, είναι αναγκαίο ένα σύγχρονο, απλούστερο και αποτελεσματικότερο νομικό πλαίσιο. Οι νέοι κανόνες θα δώσουν στα κράτη μέλη τα απαραίτητα εργαλεία ώστε οι επιστροφές να γίνουν πιο αποτελεσματικές, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Οι νέοι κοινοί κανόνες περιλαμβάνουν:

- **Ένα πραγματικά ευρωπαϊκό σύστημα** με τη μορφή **κανονισμού** που περιλαμβάνει κοινές διαδικασίες για την έκδοση αποφάσεων επιστροφής και τη θέσπιση **ευρωπαϊκής εντολής επιστροφής** που θα εκδίδεται από τα κράτη μέλη. Με 27 διαφορετικά συστήματα που ισχύουν σήμερα, αυτό θα περιορίσει τον κατακερματισμό σε επίπεδο Ένωσης.
- Χάρη στην **αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής**, ένα κράτος μέλος θα μπορεί να αναγνωρίζει και να εκτελεί απευθείας μια απόφαση επιστροφής που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος χωρίς να χρειάζεται να κινήσει νέα διαδικασία. Έως την 1η Ιουλίου 2027, ένα έτος μετά την έναρξη εφαρμογής του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, η Επιτροπή θα επανεξετάσει κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει κατάλληλες ρυθμίσεις για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των ευρωπαϊκών εντολών επιστροφής και θα εκδώσει εκτελεστική απόφαση που θα καθιστά υποχρεωτική την αναγνώριση και την εκτέλεση απόφασης επιστροφής που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος.
- **Σαφείς κανόνες για την αναγκαστική επιστροφή και παράλληλη παροχή κινήτρων για οικειοθελή επιστροφή**: Οι αναγκαστικές επιστροφές θα είναι υποχρεωτικές όταν ένα πρόσωπο που διαμένει παράνομα στην ΕΕ δεν συνεργάζεται, διαφεύγει σε άλλο κράτος μέλος, δεν αποχωρεί από την ΕΕ εντός της καθορισμένης προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης ή συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια. Η προσέγγιση αυτή παρέχει κίνητρα για οικειοθελή επιστροφή εντός των καθορισμένων προθεσμιών αναχώρησης από την ΕΕ.
- Αυστηρότερες **υποχρεώσεις των επιστρεφόντων, οι οποίες αντισταθμίζονται από σαφείς διασφαλίσεις**: **Ρητές υποχρεώσεις συνεργασίας** με τις εθνικές αρχές καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής. Τα μέτρα αυτά συμπληρώνονται από **σαφείς συνέπειες σε περίπτωση άρνησης συνεργασίας**, όπως η μείωση ή η άρνηση χορήγησης επιδομάτων ή η κατάσχεση ταξιδιωτικών εγγράφων. Ταυτόχρονα, θα ενισχυθούν τα κίνητρα συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για οικειοθελή επιστροφή.
- **Ισχυρές διασφαλίσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής**: Όλα τα μέτρα που σχετίζονται με τις επιστροφές πρέπει να υλοποιούνται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών και διεθνών προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό διασφαλίζεται μέσω σαφών διαδικασιών, όπως το δικαίωμα προσφυγής, η στήριξη των ευάλωτων ατόμων, οι ισχυρές διασφαλίσεις για τους ανηλίκους και τις οικογένειες και η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης.
- **Αυστηρότεροι κανόνες για τον περιορισμό των περιπτώσεων κατάχρησης και την**

αντιμετώπιση της διαφυγής: Τα κράτη μέλη θα διαθέτουν ενισχυμένους κανόνες για τον εντοπισμό των επιστρεφόντων, όπως η δυνατότητα να ζητούν χρηματική εγγύηση, η τακτική υποβολή εκθέσεων ή η υποχρέωση των επιστρεφόντων να διαμένουν σε τόπο που ορίζεται από τις εθνικές αρχές. Οι νέοι κανόνες καθορίζουν σαφείς όρους για κράτηση εάν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, καθώς και εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης. Η κράτηση μπορεί να διαρκέσει έως και 24 μήνες, αντί για 18 μήνες που είναι το σημερινό όριο. Επιπλέον, το ανασταλτικό αποτέλεσμα των αποφάσεων επιστροφής δεν θα είναι πλέον αυτόματο, εκτός εάν συντρέχουν ζητήματα μη επαναπροώθησης.

- **Ειδικοί κανόνες για τα άτομα που συνιστούν κίνδυνο για την ασφάλεια:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν εγκαίρως κατά πόσον ένα άτομο παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφάλεια. Μόλις εντοπιστούν, τα άτομα αυτά υπόκεινται σε αυστηρούς κανόνες, όπως υποχρεωτική αναγκαστική επιστροφή, μεγαλύτερης διάρκειας απαγόρευση εισόδου, και ξεχωριστοί χώροι κράτησης. Η κράτηση μπορεί να παραταθεί πέραν της κανονικής διάρκειας των 24 μηνών με δικαστική εντολή.
- **Επανεισδοχή ως μέρος της διαδικασίας επιστροφής:** Για να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στην απόφαση επιστροφής και την επιστροφή σε μια τρίτη χώρα, οι νέοι κανόνες θεσπίζουν κοινή διαδικασία ώστε να διασφαλίζεται ότι η απόφαση επιστροφής ακολουθείται συστηματικά από αίτηση επανεισδοχής. Προβλέπουν επίσης τη δυνατότητα διαβίβασης δεδομένων σε τρίτες χώρες με σκοπό την επανεισδοχή.
- **Κέντρα επιστροφής:** Τα κράτη μέλη έχουν ζητήσει καινοτόμες λύσεις για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Με αυτή την πρόταση θεσπίζεται η νομική δυνατότητα για επιστροφή ατόμων που διαμένουν παράνομα στην ΕΕ και έχουν λάβει τελεσίδικη απόφαση επιστροφής σε τρίτη χώρα βάσει συμφωνίας ή ρύθμισης που έχει συναφθεί διμερώς ή σε επίπεδο ΕΕ. Αυτή η συμφωνία ή ρύθμιση μπορεί να συναφθεί με τρίτη χώρα που σέβεται τα διεθνή πρότυπα και αρχές για τα ανθρώπινα δικαιώματα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της μη επαναπροώθησης. Οι οικογένειες με ανηλίκους και οι ασυνόδευτοι ανήλικοι εξαιρούνται, ενώ ο τρόπος που εφαρμόζονται αυτές οι συμφωνίες ή ρυθμίσεις πρέπει να παρακολουθείται.

Επόμενα βήματα

Εναπόκειται πλέον στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν την πρόταση. Η Επιτροπή θα στηρίξει τους συννομοθέτες ώστε να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις γι' αυτό το σχέδιο κανονισμού, ενώ θα δημοσιεύσει επίσης έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση της πρότασης.

Ιστορικό

Στο πλαίσιο του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή στα μέσα του 2026, οι αιτήσεις ασύλου θα διεκπεραιώνονται ταχύτερα και αποτελεσματικότερα. Για να μπορέσει αυτή η διαδικασία να είναι βιώσιμη, οι επιστροφές θα πρέπει να ακολουθούν άμεσα. Η πρόταση αυτή γεφυρώνει το υφιστάμενο χάσμα.

Ο κανονισμός που προτείνεται σήμερα καταργεί την ισχύουσα οδηγία του 2008 για τις επιστροφές, ενώ, όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2025, θα καταργηθεί επίσης η πρόταση που παρουσίασε η Επιτροπή το 2018 για αναδιτύπωση της εν λόγω οδηγίας.

Για περισσότερες πληροφορίες

- [Πρόταση](#) για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για τις επιστροφές
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ](#)
- Ενημερωτικό δελτίο — [Μια σφαιρική προσέγγιση για τη μετανάστευση](#)
- Ενημερωτικό δελτίο — [Νέο κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για τις επιστροφές](#)
- [Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Μετανάστευση και Εσωτερικές Υποθέσεις](#)
- [Τελευταία στατιστικά στοιχεία για τις επιστροφές \(Eurostat\)](#)

--

"Σήμερα μόνο το 20 % περίπου των ατόμων που λαμβάνουν απόφαση επιστροφής φεύγουν από την Ευρώπη. Το ποσοστό αυτό είναι πάρα πολύ χαμηλό. Αυτός είναι ο λόγος που θα θεσπίσουμε κοινούς κανόνες για τις αποφάσεις επιστροφής, με ευρωπαϊκή εντολή επιστροφής, και αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής από τα κράτη μέλη. Θα σεβόμαστε πάντα πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο, αλλά τα άτομα που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής πρέπει να απομακρύνονται γρήγορα, και πρέπει να υπάρχουν σαφείς συνέπειες για όσους δεν συνεργάζονται."

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - 11/03/2025

"Οι επιστροφές αποτελούν βασικό πυλώνα του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο —χωρίς αξιόπιστη και αποτελεσματική πολιτική επιστροφών, δεν μπορούμε να έχουμε ένα ολοκληρωμένο και αξιόπιστο σύστημα μετανάστευσης. Με τη νέα πρόταση, καθιερώνουμε ένα κοινό σύστημα της ΕΕ για τις επιστροφές, το οποίο διασφαλίζει συνεκτικούς κανόνες σε όλα τα κράτη μέλη. Πρέπει να είμαστε σταθεροί και δυναμικοί στην προσέγγισή μας, παραμένοντας παράλληλα πιστοί στις ευρωπαϊκές αξίες της δικαιοσύνης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων."

Χένα Βίρκουνεν, εκτελεστική αντιπρόεδρος αρμόδια για την τεχνολογική κυριαρχία, την ασφάλεια και τη δημοκρατία - 11/03/2025

"Η Επιτροπή προτείνει μια σειρά από αποτελεσματικές, σύγχρονες διαδικασίες για τις επιστροφές —κανόνες που παίζουν καθοριστικό ρόλο ώστε να διαφυλάσσεται ο ενωσιακός χώρος ελεύθερης κυκλοφορίας χωρίς εσωτερικά σύνορα. Με το νέο ευρωπαϊκό σύστημα επιστροφών, θα διασφαλίσουμε ότι όσα άτομα δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην ΕΕ όντως επιστρέφουν. Έτσι θα ενισχυθεί σημαντικά η εμπιστοσύνη στο κοινό μας ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και μετανάστευσης."

Μάγκνους Μπρούνερ, επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης - 11/03/2025

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Markus LAMMERT](#) (+32 2 29 67533)

[Fiorella BOIGNER](#) (+32 2 29 93734)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Σχετικά μέσα ενημέρωσης

[Press conference by Henna Virkkunen, Executive Vice-President of the European Commission, and Magnus Brunner, European Commissioner, on the new common approach to returns](#)